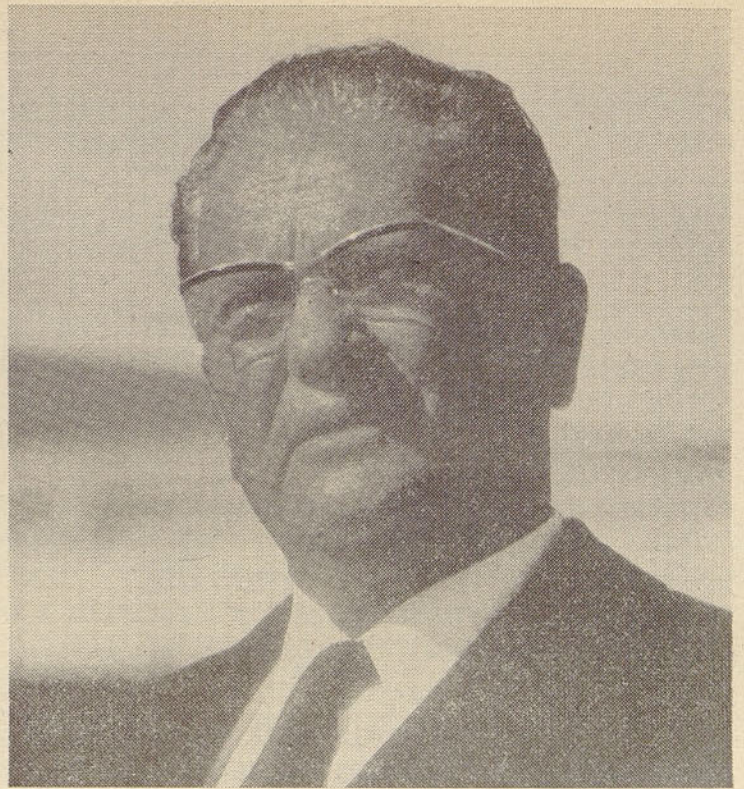

Po posebnem sporazumu o sofinanciranju prejmejo to številko vsi zaposleni v občini Hrastnik

PRED KONGRESI ZVEZE KOMUNISTOV

8. kongres Zveze komunistov Slovenije in ob njem kongresi ostalih republik ter 11. kongres ZK Jugoslavije, bodo letos najpomembnejši in osrednji politični ter družbeni dogodek pri nas.

Pomembnost tega dogodka pa ne bo le v tem, da bodo na njih razgrnili obračun dela in dosežkov komunistov v štiriletnem obdobju po zadnjih kongresih, pač pa tudi v tem, da v času njihovih zasedanj mineva tretje desetletje kontinuiranega boja vseh jugoslovanskih komunistov za socialistično preobrazbo in nove odnose. Mineva pa tudi četrto desetletje zgodovinsko pomembne vloge, ki jo izžareva na čelu Partije in Zveze komunistov Jugoslavije tov. Tito, čigar delo je usodno vtakano v temelje naše revolucije in celotni opus dosežkov vse družbe. Njegovo delovanje, ki je skozi vse obdobje slonelo na oblikovanju in uresničevanju jasne ideološke in politične smeri naše Partije, temelječe na enotnosti marksistične in revolucionarne prakse, je dalo trden pečat principelnim stalnicam naših usmeritev, ki slonijo na sistemu socialističnega samoupravljanja, bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti, neodvisnosti, politiki neuvrščeniosti in miroljubne koeksistence ter splošne ljudske obrambne pripravljenosti. Prav to in moč Zveze komunistov, ki ji sledijo ogromne množice delavcev in delovnih ljudi Jugoslavije, pod vodstvom legendarne osebnosti tov. Tita, pa so rezultat vsega, kar danes imamo tu doma in kar tako močno in nenehno krepi ugled in položaj Jugoslavije v svetu.

Kongres slovenskih komunistov, ki bo v dneh od 3. do 5. aprila letos, je torej prilika, da vsi prispevamo svoj delež k njegovim smotrom in da z našim ustvarjalnim delom v konkretnih okoljih in praksi zastavimo vse sile, moči in sposobnosti za uresničitev ciljev, ki jih opredeljuje politika Zveze komunistov, Ustave, Zakona o združenem delu in vse tisto, kar vodi k napredku.

Za te cilje pa se moramo zavzemati resnično vsi - komunisti in za socialistično samoupravljanje opredeljeni delovni ljudje.

Vse naše aktivnosti morajo biti osredotočene v analizo doseženega in aplikacijo konkretnih rešitev nadaljnega dograjevanja razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja, utrjevanja družbenoekonomskega položaja delavca na vseh področjih njegovega delovanja in ustvarjanja, razvoja delegatskega sistema, krepitve obrambne sposobnosti in skratka vseh tistih oblik organiziranega delovanja, ki prispeva k uveljavljanju in poglobljanju novih socialističnih samoupravnih odnosov.

Do obravnave kongresnih dokumentov moramo imeti poglobljen pristop, če le mogoče prispevati k obogatitvi letih, iz njihove vsebine pa črpati ideje in jih presajati v našo vsakodnevno prakso.

Čeprav smo dosegli veliko in je napredek neizpodbitno pomemben, pa je razumljivo, da cilji še niso uresničeni. Delavec in delovni človek še ne obvladuje celotnih družbenoekonomskih tokov. Na mnogih področjih

(Nadaljevanje na 2. str.)

je njegova pravica zavestnega odločanja še nepopolna, prav to pa povzroča tudi težave in slabosti v delovanju delegatskega sistema, utrjevanju in krepitvi njegovega položaja ter hitrejšega uveljavljanja novih odnosov – na novih temeljih.

In če bomo tem ciljem namenili sedaj, v pripravah na kongres Zveze komunistov, vse svoje moči in sposobnosti vsi – potem to še toliko bolj velja za komuniste v ZK, v SZDL, sindikatih, mladini, ZZB, v KS, TOZD, SIS, društvih in vsepovsod drugje, kjer morajo komunisti – z močjo argumentov in izhajajoč iz interesov večine delovnih ljudi – zagotavljati idejno naravnost v procesih nadaljnjega razvoja in preobrazbe celotne družbe.

K temu nas zavezuje tudi sprejeti akcijski program predkongresne aktivnosti v naši občini, ki pa seveda ne more biti iztrgan iz celote naših nalog, niti ne more biti časovno omejen, temveč nas mora spodbujati k še večjim naporom v prizadevanjih za še hitrejše in učinkovitejše ter še boljše dosežke

na vseh področjih in toriščih skupnih interesov.

Da bi to zmogli hitreje in bolje, pa moramo tudi v Zvezi komunistov doseči še večjo idejno enotnost, organizacijsko učinkovitost in akcijsko mobilnost, v metodah dela pa iskati takšnih, ki bo Zvezo komunistov še bolj spreminjala v kreativno, gibalno, usmerjajočo, kohezijsko in vodilno idejnopolitično ter povsod aktivno delujočo silo socialistične samoupravne družbe.

Še pogumneje in z večjo odgovornostjo se moramo lotevati nalog pri spreminjanju razmer, saj tega ne počnemo z avtoriteto kogarkoli, temveč zaradi nas samih, našega skupnega interesa – interesa vseh in vsakogar.

Z vsem, kar smo dosegli, in za vse, kar si bomo zastavili kot svoj cilj, predvsem pa z vsem, kar bomo uresničili, bomo dostojno – tudi komunisti Hrastnika in z nami vsi ostali družbenopolitični subjekti ter delovni ljudje in občani – prispevali dostojni delež pod črto rezultatov, ki jih bo sumiral 8. kongres ZK Slovenije in za njim 11. kongres ZK Jugoslavije.

Predkongresna aktivnost v Hrastniku

Intenzivnejša predkongresna aktivnost v Hrastniku se je pričela z volilno konferenco ZK decembra lani.

Zaključki, ki so bili sprejeti na tej konferenci, so istočasno tudi osnova izhodišča za delo osnovnih organizacij ZK v občini v obdobju priprav na oba kongresa. Na osnovi teh zaključkov je druga konferenca ZK potrdila program dela, pa je še dopolnjen s programom komisije za praznovanje tedna komunista, ki bo v Hrastniku od 25.–31. 3. 1978 in bo tako predstavljal vrhunec aktivnosti tek pred pričetkom tega tako pomembnega srečanja slovenskih komunistov.

Celotno predkongresno aktivnost bi lahko razdelili na 5 tematskih področij, in sicer:

1. študija in obravnava kongresnih materialov za VIII. kongres ZKS in XI. kongres ZKJ ter študija knjige E. Kardelja: Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja;
2. izvedba specializiranih razprav;
3. akcija »CLOVEK, ZNANJE, PRODUKTIVNOST«;
4. akcija »DRUŽBA in KNJIGA«;
5. akcija »GLASILO KOMUNIST PRED KONGRESOM«.

1. Skoraj vse osnovne organizacije so že zaključile z obravnavo kongresnih dokumentov. Na teh obravnavah so komunisti zavzeto in z velikim interesom diskutirali predvsem o osnutku resolucije ter o spremembah in dopolnitvah statuta ZKS.

Predvsem je pomembno to, da so dokumente obravnavali konkretno, s težnjami, da v tezah resolucije najdejo sebe in svoje probleme. Predvsem so bili izpostavljeni nekateri problemi glede neizvrševanja določil ZKD, vprašanja medsebojnih dohodkovnih in drugih odnosov med TOZD in znotraj TOZD, funkcioniranje delegatskega sistema, delovanja in razvoja KS in drugo. Precejšen interes je bil posvečen tudi novim določilom v statutu, predvsem novim relacijam med občinskim komitejem in osnovno organizacijo, seveda pa se tudi v Hrastniku komunisti pri

teh obravnavah ne zapirajo le znotraj svojih krogov, ampak te materiale obravnavajo tudi SZDL in druge organizacije v občini.

2. Za specializirano razpravo smo predvideli 5 tematskih področij, za katere smo menili, da so za naše področje najbolj aktualna. Po koordinaciji z RK ZKS smo ugotovili, da se nekatere razprave delno prekrivajo z revirskimi in smo se odločili za izvedbo naslednjih:

a) delavec v TOZD, njegova vloga pri oblikovanju dela, zagotavljanju in delitvi dohodka ter izvajanju politike gospodarske stabilizacije;

b) z večjo skrbjo za delavca, s hitrejšim in boljšim reševanjem njihovih stanovanjskih in zdravstvenih problemov, z ureditvijo otroškega varstva prispevamo k boljšim rezultatom združenega dela;

c) vestno in aktivno delovanje delegatov v skupščinskem sistemu je osnovni pogoj nadaljnjega razvoja naše skupnosti.

Vsebinska teza razprav je seveda usmerjena specifično v okolja, za katera je najbolj pereča. Tako smo prvo razpravo usmerili v Steklarno Hrastnik in je bila že tudi izvedena. Sama razprava je razkrila, koliko ključnih problemov je v OZD še neurejenih, čeprav zahtevajo nujno reševanje.

Druga tema je usmerjena v področje dela krajevnih skupnosti, s posebnim poudarkom na težave, s katerimi so v tem času v Hrastniku najbolj prizadeti prav občani sami. Zato pričakujemo, da bo prav neposredni razgovor med komunisti s področja zdravstva, stanovanjskih skupnosti in otroškega varstva na eni strani ter združenega dela in občanov na drugi strani, izkristaliziral probleme, seveda pa tudi nakazal konkretne rešitve.

Tretji naslov je namenjen delegatskemu sistemu in njegovi funkciji. Za ta razgovor je še posebej ugoden trenutek, ko smo z volitvami izvolili nove delegacije, katerim bodo izkušnje dosedanjih delegatov zelo dobrodošle. Medsebojna izmenjava izkušenj na eni strani ter želje in hotenja na drugi, mora do-

prinesti k še boljšemu delovanju delegatskega sistema.

3. V prvem delu te akcije gre predvsem za približanje delovnih organizacij občanom. Občani naj bi dobili možnost, da se seznanijo z obstoječim stanjem delovnih organizacij, z njihovimi problemi in tudi načrti za bodočnost, tj. z razvojnimi programi. V ta namen so Steklarna, TKI, Sijaj in Jutranjka omogočile ogled svojih proizvodnih prostorov občanom, jim omogočile vodenje in razlago procesov, jih seznanile z dosežki lastnih razvojnih oddelkov in morebitnimi inovacijami njihovih delavcev. O takih dosežkih bodo s pomočjo slikovnega materiala v panojih obveščeni tudi drugi občani.

V drugem delu pa se v krajevnih skupnostih izvede akcija o varstvu okolja.

4. V tednu komunista bo pripravljena enkratna razstava s koticami Komunistične literature, tovarniških in šolskih glasil, fotografij srečanj s pisatelji in originalnih pisem slovenskih književnikov in družbenopolitičnih delavcev. Po krajevnih skupnostih bodo razstave družboslovne literature, v okviru akcije »3000 knjižic do kongresa«, bo centralna knjižnica vzpostavila kontakt z delovnimi organizacijami in skupno z njimi uredila zbirke tovarniških knjižnic. Te naj bi bile urejene tako, da bodo čim bolj dostopne delavcem, tako prostorsko (čim bližje delovnim prostorom), kakor tudi po enostavnosti postopka izposojanja.

Posebej pa je pomembna akcija »Zbiranje knjig za koroške Slovence«, v katero se vključijo širok krog občanov.

5. Ta aktivnost bo sicer usmerjena predvsem v obdobje med obema kongresoma, z njo pa želimo čim bolj neposredno seznaniti širok krog občanov o poteku in zaključkih VIII. kongresa. V ta namen bodo razgovori z udeleženci kongresa, predvsem pa načrtujemo, da bi v tem času sprejeli v ZK večje število mladih.

Sekretar
Marjan PERGAR

Obrazložitev predloga za izvolitev delegatov

V času kadrovskih priprav na volilne konference v OO ZK, občinsko konferenco ZKS ter 8. kongres ZKS in 11. kongres ZKJ, smo v vseh organizacijah ZK v občini evidentirali možne kandidate novih vodstev OO ZK in občinske konference ZKS, kakor tudi kandidate za 8. kongres ZKS in 11. kongres ZKJ.

Po zaključni fazi evidentiranja je komisija za organiziranost in razvoj ZK ter kadrovska vprašanja pri komiteju občinske konference ZKS Hrastnik ob upoštevanju predlaganih kandidatov ter kasnejših dopolnil, kriterijev in meril za izvolitev v organe zveze komunistov pripravila ožji predlog možnih

kandidatov za oba kongresa.

Predlog omenjene komisije je bil nato usklajevan na seji komisije za organiziranost in razvoj ZK ter kadrovska vprašanja pri revirskem komiteju ZKS Trbovlje in sprejet na 2. seji komiteja občinske konference ZKS Hrastnik.

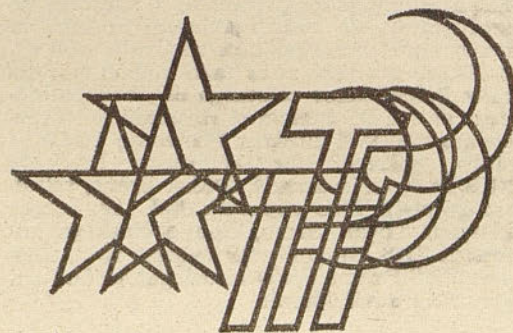
DELEGATI ZA VIII. KONGRES ZKS

MLINAR MARTIN, rojen 1. 11. 1935 v Loki pri Zidanem mostu je predsednik komisije za družbenoekonomska vprašanja in socialno politiko pri Predsedstvu CK ZKS. Član zveze komunistov je od novembra 1958. Je znan družbenopolitični delavec, nosilec odgovornih funkcij na republiški in zvezni ravni.

DRAME HILDA, rojena 22. 12. 1934 v Hrastniku, zaposlena v Steklarni kot VK steklo-rezalka — sedaj administrator v TOZD I. Članica zveze komunistov je od julija 1954. Ima aktiven odnos do dela v ZK, deluje pa tudi v IO konference ZSS Steklarne ter v organih republiškega odbora sindikatov — kemičnih delavcev in v republiškem svetu ZSS.

VIII.kongres ZKS

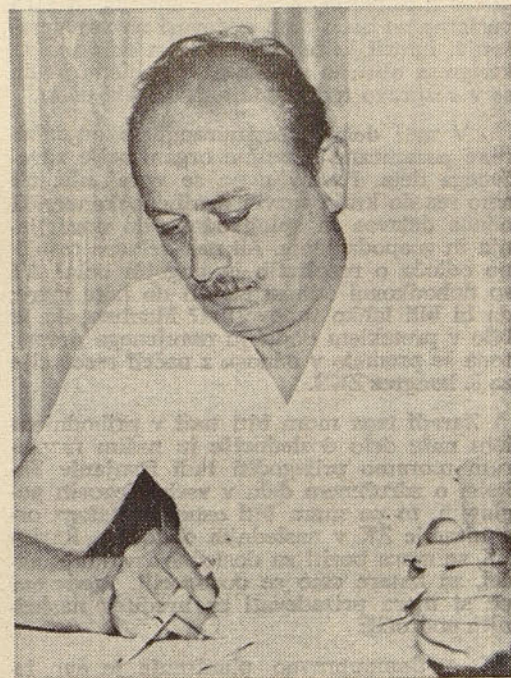
DELEGAT ZA XI. KONGRES ZKJ

VENKO JANEZ, rojen 5. 11. 1937 na Dolu pri Hrastniku, zaposlen je v Tovarni kemičnih izdelkov Hrastnik kot VK delavec — pripravljalec elektrolita. Član zveze komunistov je od januarja 1973. Je aktiven družbenopolitični delavec, v preteklem mandatu je bil sekretar OO ZK v TKI, je pa tudi sedanji predsednik družbenopolitičnega zbora občinske skupščine.

ROMIH FRANC, rojen 8. 10. 1926, zaposlen pri REK Zasavje, TOZD Rudnik premo-ga jama Hrastnik kot VK jamski delavec — gospodar čela. Član zveze komunistov od leta 1949. Je aktiven družbenopolitični delavec, član občinske konference ZK in njenega komiteja, deluje pa tudi v drugih DPO, zlasti v sindikatu, republiški konferenci SZDL in samoupravnih organih REK Zasavje.

SAVIČ MOMIR, rojen 5. 6. 1933 v Prokuplju, SR Srbija. Zaposlen je v Steklarni Hrastnik TOZD I kot KV steklar — ročni pihalec. Član zveze komunistov je od leta 1952. Je vsestransko angažiran družbenopolitični delavec, član občinske konference ZK in njenega komiteja ter član revirskega komiteja ZKS Trbovlje. Poleg tega deluje tudi v organih drugih družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organih DO Steklarne Hrastnik.

Komite občinske konference ZKS Hrastnik

ZA OKROGLO MIZO V STEKLARNI

Komunisti delovne organizacije so skupno z drugimi družbenopolitičnimi in samoupravnimi organizacijami organizirali v času predkongresnega delovanja razgovor na temo: DELAVEC V TOZD, NJEGOVA VLOGA PRI OBLIKOVANJU, ZAGOTAVLJANJU IN DELITVI DOHODKA IN IZVAJANJU POLITIKE GOSPODARSKE STABILIZACIJE. Zeleli so razčistiti probleme, s katerimi se srečujemo v delovni organizaciji in kako se neposredno pozna vpliv sodelovanja vseh zaposlenih pri reševanju tako važnih problemov. Poleg članov celotnega družbenopolitičnega aktiva DO Steklarne Hrastnik so se razgovora udeležili direktor DO, vodje TOZD in služb; sekretar medobčinskega komiteja ZKS za Revirje tovariš Grešak Franc, sekretar komisije ZKS Hrastnik dipl. ing. Perger Marjan, Logar Samo, član občinskega komiteja ZKS Hrastnik ter delegat za 8. kongres ZKS Drame Hilda in delegat za 11. kongres ZKS Savič Momir.

V uvodnem nagovoru sekretarja komiteja ZKS Steklarne tovariša Matije Koritnika so bili nakazani problemi, na katere je želel opozoriti in spodbuditi tudi razpravo. Dejal je, da so se komunisti v Steklarni Hrastnik aktivno vključili v vsesplošno predkongresno razpravo in družbenopolitično aktivnost vseh subjektivnih sil ter na ta način prispevali h konkretnemu uveljavljanju vodilne vloge ZKJ. Poudaril je, da je bila vse do izvolitve delegatov DPS in SIS aktivnost ZK usmerjena k reševanju problemov v naši DO, da pa se s to razpravo aktivno vključujemo tudi v obravnavo partijskih dokumentov za oba kongresa. Izrazil je tudi trditev, da kljub temu, da dokumenti še niso bili sprejeti na kongresu, že zavzemajo pomembno vlogo tudi v naši praksi, kjer jih že tudi izvajamo. Dejal je tudi, da je organiziran razgovor o tematiki, ki je zelo obširna in zato verjetno ne bodo dani odgovori na vsa vprašanja. Izrazil je željo, da se oba delegata za kongresa obširno spoznata s problemi in da se v razpravo tudi sama aktivno vključita.

V naši delovni organizaciji so organizirane posamezne temeljne organizacije združenega dela. Postavlja pa se vprašanje, ali smo res do kraja razvili družbenoekonomski odnos delavca in sploh odnos do upravljanja in gospodarjenja. Ali naš delavec resnično odloča o rezultatih in pogojih dela? Ali so dohodkovni odnosi razviti do take mere, da bi bili lahko zadovoljivi? Menimo, da je bilo v preteklem obdobju narejenega precej, toda še premalo v odnosu z načeli resolucije za 8. kongres ZKS.

Zaradi tega mora biti tudi v prihodnjem letu naše delo doslednejše in našim razmeram moramo prilagoditi tudi izvajanje Zakona o združenem delu v vseh njegovih poglavjih, to pa mora biti osnovna naloga organizacije ZK v naslednjih obdobjih. Ravno ZK se mora boriti za dosledno izvajanje načel, za katere smo se dogovorili. Predvsem pa si mora prizadevati za ureditev naslednjih področij:

— Samoupravno planiranje je eno izmed poglavij, ki zahteva večjo odgovornost vseh dejavnikov za dosledno uresničitev samoupravno sprejetih nalog, ciljev in obveznosti. Vpliv delavca se mora povečati tudi na tem področju, da ne bo le pristranski opazovalec, temveč, da mu bomo omogočili aktivno poseganje v dogajanje. Sekretariati posameznih osnovnih organizacij ZK v posameznih TOZD so postavljali veliko vprašanj, na katere pa na tem razgovoru ni bilo mogoče takoj v celoti odgovoriti. Potrebna bo tudi temeljita razprava po posameznih osnovnih organizacijah ZK in DS v TOZD. Zakon o združenem delu se mora realizirati v času in roku. Nekaj odgovorov, ki so jih podali vodje TOZD in služb je v nadaljevanju navedenih.

DOHODKOVNI ODNOSI — razprava

V razpravi glede ureditve dohodkovnih odnosov med TOZD in DSSS je bilo ugotovljeno, da je bilo v zadnjem obdobju na tem področju marsikaj storjenega, vendar pa še obstajajo določeni problemi, ki jih bo potrebno v kratkem času rešiti. Temeljito bo potrebno precizirati povezavo med posameznimi temeljnimi organizacijami in delovno skupnostjo, ker zaradi tehnološke organiziranosti ni mogoč obstoj temeljnih organizacij kot samostojnih enot v DO. Potrebna bo temeljita analiza za presojo pravične delitve dohodka na relaciji celotne delovne organizacije. Izdelani so bili že koncepti, kako se organizirati. Določene stvari so že v realizaciji, vendar pa nas čakajo na tem področju še odgovorne naloge do dokončne rešitve in pravične presoje dohodkovnih odnosov med TOZD. Samoupravna organiziranost je izvedena do faze, kot je bilo predvideno. Ugotovljeno je bilo, da bazira organiziranost na principih, kot jih določa Zakon o združenem delu. Potrebno bo precej strokovnega dela, da se izdelajo pravilne analize, glede na to, da imamo zelo velike probleme, zaradi proizvodnje, ki se mnogokrat prepleta skozi vse TOZD. Vse to se lahko uredi. Potrebno pa je doseči ažurnost poslovanja glede na dohodek in stroške, ki nastajajo v proizvodnji. Brez tega si namreč ni mogoče zamišljati pravične rešitve dohodkovnih odnosov med posameznimi temeljnimi organizacijami in delovno skupnostjo.

Nastaja še drug problem, ki se v poslovanju pojavlja — to je izdelava realnih kalkulacij in določitev cene uslug med posameznimi TOZD. Pri tem je najbolj izpostavljen TOZD 5, kot uslužnostna temeljna organizacija. Razprava je pokazala, da je bilo nekaj problemov pri zadnji izdelavi plana za leto 1978 že realizirano, v kratkem obdobju. Za rešitev celotne problematike pa je bilo ugotovljeno, da bo potrebno nekatere strokovne službe drugače tretirati in kadrovske okrepiti.

Postavljena so bila naslednja vprašanja in dani odgovori.

Posamezna temeljna organizacija išče usluge. Ali je pravilno, da je cena izdelavne ure enaka, če delo opravi KV ali VK delavec.

Odgovor: Praviloma cena usluge ne bi smela biti enaka. V sedanjem primeru pa se dogaja, da so usluge ne glede na kvalifikacijo izvajalca enake.

Bodoča rešitev tega problema se predvideva v tem, da bo pravilno vpisano posamezno delovno opravilo v kolektivu. Ta rešitev bo tudi odpravila neskladnosti, ki se sedaj pojavljajo.

Kaj se mora še urediti, da bi dohodkovne odnose uredili v celoti?

Kaj je bilo konkretno napravljenega do sedaj?

Odgovor: Ta problem se mora reševati postopno, in to z vsakim letnim planom. Z letnim planom za leto 1978 so bili že realizirani nekateri problemi. Na primer: skupni prihodek in njegova delitev, planiranje, stroški materiala in stroški vložnega živega dela v ceni izdelkov. Na tem področju bo potrebno še nadalje delati. Velik vpliv pa ima pravilno planiranje in dograjevanje kalkulacij.

V pogledu stroškov uslug za TOZD 5 bo potrebno izdelati samoupravni sporazum, ki bo konkretno določal dohodkovne odnose: usluge — proizvodnja. Ta sistem pa se mora stalno dograjevati.

Vpliv delavca na oblikovanje poslovne politike, komercialne ter vpliv na dohodek in njegovo delitev.

Odgovor: Ker ima vsak delavec svoje opravilo na svojem delovnem mestu, že s tem vpliva na kakovost in ustvarjalno vrednost proizvoda. Pri sprejemanju letnega in mesečnega plana lahko vsak da svoje pripombe. Pri mesečni obravnavi se pri doseganju plana srečuje s svojim delom in prizadevanji. Predvsem je treba omeniti rezultate glede na doseženo produktivnost in zmanjšanje odpadka. V temeljnih organizacijah se morajo delavci odločati za svoj plan. Naloga in obveza vsakega delavca je, da na zboru delovnih ljudi aktivno sodeluje. Vprašanje pa je, ali smo dosegli to, da posameznik na zboru, ko se obravnava delitev dohodka, pravilno gleda na interes svoje delovne organizacije.

Zakaj temeljne organizacije še nimajo svojih žiro računov, da bi delavci vedeli, s kolikšnimi sredstvi razpolagajo?

Zakaj nekatere službe preveč posegajo v kompetence upravljanja?

Postavlja se vprašanje, zakaj se ta problem ne uredi konkretno z dogovorom ali samoupravnim aktom?

Odgovor: Vsaka temeljna organizacija mora imeti svoj žiro račun. Sedaj je žiro račun delovne organizacije skupen za vse TOZD, z zakonom o združenem delu pa so postavljeni roki, ki obvezujejo DO, da ima vsaka temeljna organizacija svoj žiro račun.

Do konca meseca junija bo to urejeno tudi v naši delovni organizaciji. Vendar tudi s to rešitvijo posamezne TOZD ne bodo imele točno prikazana sredstva. To pa predvsem zaradi tega, ker so obremenitve TOZD glede na stanje kreditov različne.

Na drugo vprašanje ni bilo konkretnega odgovora. Izraženo pa je bilo mnenje, da mora ZK stremeti za tem, da do teh pojavov ne pride v DO niti v TOZD.

Žiro račun je zelo važen faktor pri odločanju financiranja samoupravnih interesnih skupnosti in t. n. Delavec bo vedel, s kakšnimi sredstvi razpolaga.

Odgovor: Delavec mora vedeti, s kakšnimi sredstvi razpolaga. Nepravilno je, da se vedno čaka na zakonsko prisilo, da se realizirajo posamezni akti, ki se morajo izvajati in so roki za izvedbo predpisani. Prevečkrat čakamo na zadnji trenutek, potem pa so naloge opravljene največkrat le polovično. Z žiro računom bodo delavci dobili zaupanje v poslovanje, ker sedaj prevečkrat mislijo, da se sredstva prelivajo iz TOZD v TOZD, kar pa je neupravičeno.

Kako daleč smo z realizacijo Zakona o združenem delu?

Odgovor: Pri analiziranju gradiva za kongrese ZK je bilo ugotovljeno, da je bilo v delovni organizaciji storjenega mnogo za realizacijo Zakona o združenem delu. Potrebno pa bo še marsikaj storiti. Predvsem je potrebno poudariti odnos do samoupravne delavske kontrole, vloge sindikata in samoupravnih organov, vprašanje odgovornosti v DO itd.

Kakšen je vpliv delavca pri odločanju in upravljanju v kolektivu v praksi v naši DO?

Odgovor: Konkreten odgovor je dal predsednik DS TOZD 1. Vpliv na poslovanje in odločanje je danes mnogo večji, kot pa je bil pred leti. Večja je

organiziranost; delegatski sistem omogoča, da ima vsak možnost neposredno sodelovati s konkretnimi predlogi in vplivati na odločitve. V praksi DS TOZD odloča o planu TOZD in DO na zasedanju. Vsa problematika se obravnava na zboru delovnih ljudi.

Da bi dosegli čimbolj kvalitetne razprave, zahteva današnji sistem od neposrednega proizvajalca, da se izobražuje, da bo bolj sposoben razumeti problematiko, ki je danes zelo zahtevna. To je tudi naloga sindikata, da organizira za delavce študij ob delu in preko kluba samoupravljalcev organizira predavanja.

Kako daleč je priprava glede svobodne menjave dela med TOZD in DSSS na podlagi dohodkovnih odnosov?

Zakaj ni perspektivnega plana podjetja?

Odgovor: Vsa problematika je povezana z izdelavo planov. Mislimo, da je bil plan pripravljen do 28. decembra in tudi obravnavan in potrjen. Ostalo je odprto vprašanje operativnega dela plana, ki je zelo kompliciran in povezan s samim planom. Vprašanje je, če imamo vse pripravljeno, in če smo že sposobni v letu 1978 preiti na delitev po skupnem prihodku, predvsem na relaciji TOZD—DSSS. To naj bo odprto vprašanje za nadaljnjo razpravo po samoupravnih organih in OO ZK.

V planu za leto 1979 je potrebno vse te stroške predvideti. Vsa problematika mora biti pripravljena do septembra. V tem pogledu je vse odvisno od strokovnih služb, da pripravijo gradivo.

Nekatera vprašanja DSSS niso razčiščena, ker ni izvršena organiziranost poslovne skupnosti skupne službe, marketing—komerciala—planska služba itd. Zaradi tega še ne more biti konkretne rešitve dohodkovnih odnosov TOZD—DSSS.

Plani so pripravljani perspektivno za vse leto, obravnavajo pa se tedensko in mesečno.

V razpravi so bila postavljena še mnoga vprašanja, ki naj bodo napolnili delegatnega kongresa, članom ZK pa naloga za nadaljnje razprave na OO ZK po TOZD in DSSS.

Predvsem so bila postavljena še naslednja vprašanja:

Zakaj se dopušča v steklarski industriji takšno dubliranje pri odobravanju novih cen za steklene izdelke, odnos izvoznikov do proizvajalcev, delitev dohodka. Potrebno bo urediti medsebojne odnose v kolektivu, predvsem pa odnos nekaterih vodilnih ljudi do samoupravljanja in do samoupravne delavske kontrole.

NOVE INVESTICIJE NAJ ZAGOTOVE SOCIALNO VARNOST

V razpravi so se zavzemali tudi za to, da bi investirali na novo bolj smelo, DO si mora prizadevati modernizirati proizvodnjo, in povečevati svoje kapacitete. Skladno s tem mora vzporedno raziskati tržišče, več izdelkov plasirati na zunanji trg, s tem pa bomo tudi regulirali socialno varnost članov delovne organizacije, to mora biti cilj in naloga ZK.

Vpliv delavcev na probleme, ki so bili ugotovljeni, mora vedno izhajati iz TOZD, ker bo le tako lahko delavec neposredno sodeloval v razpravah in pri odločanju o vsej problematiki, ki se poraja v proizvodnji.

Vse to zahteva tudi preobrazbo vseh delavcev, ki obvladajo nove proizvodne naloge.

PRISOTNOST DELAVCA PRI ODLOČANJU IN OBRAVNAVANJU PROBLEMOV JE ŠE VEDNO PREMAJHNA

V zelo kritični razpravi, ki je obravnavala področje neposrednega odločanja delavca pri pripravi plana DO, je bilo ugotovljeno, da ne moremo biti v celoti zadovoljni z ne-

posrednim vplivom delavca na plan. Delavec glasuje za mnoge stvari, vendar velikokrat nima konkretnega vpliva in vpogleda na vso problematiko, kakor tudi na druge vidike ekonomskega položaja delavca v DO. Razprava mora kritično oceniti sedanje stanje glede odnosov v tovarni, vendar je naloga vseh, da bo imel vsak delavec direkten vpliv na kreiranje politike v DO. Takšen način dela in prizadevanje nam narekujejo tudi kongresni materiali, za katerih izvajanje smo vsi odgovorni.

ODREDITI ODGOVORNOST — KDO JE ZA KAJ ODGOVOREN

To temo je sekretar medobčinskega komiteja ZKS postavil na prvo mesto. Pri tem pa mora odigrati vodilno vlogo sindikalna organizacija. Menil je tudi, da je bilo danih premalo konkretnih odgovorov na vprašanja udeležencev razgovora, prav tako je bilo postavljenih tudi premalo vprašanj. Ugotavljali so se problemi, vendar se njihova realizacija v praksi velikokrat odlaga, kar povzroča nakopičenje nalog. Naloga komunistov je, da si prizadevajo za popolno uveljavitev delegatskega sistema. Vprašanje odnosov med TOZD in DSSS moramo najhitreje urediti. Realizirati bo potrebno zakon o združenem delu, ker se je ta ustvaril tudi skozi prakso našega dela. Potrebno bo soočenje z vsemi problemi in jih kar najhitreje reševati. V kolikor tega ne storimo, moramo ugotoviti vzroke, zakaj nismo realizirali nalog.

Našteti so bili še drugi problemi, kot npr. vprašanje informiranja, medsebojni odnosi, odnosi kolektiva do krajevne skupnosti, SIS, izobraževanje delavcev itd.

Za realizacijo tega je potrebno aktivno delo, predvsem pa se zahteva znanje samoupravljalca. Vse te naloge je pred delavce in člane ZK postavil kongres ZKS.

Sekretar komiteja ZKS Steklarne Hrastnik je ob zaključku poudaril, da je razprava dala nekaj pozitivnih zaključkov, razčiščenih je bilo nekaj vprašanj. V nadaljnjem predkongresnem obdobju bo potrebno razčistiti še mnoga odprta vprašanja, ki jih nakazuje gradivo 8. kongresa ZKS.

Ocena predkongresne aktivnosti v občini Hrastnik

Slovenski komunisti prihajamo te dni pred najpomembnejše dejanje zadnjih nekaj let. Pred nami je VIII. kongres, ki bo prav gotovo, tako kakor tudi vsi ostali dosedaj, pomenil na eni strani kritičen obračun naše aktivnosti in uspešnosti v obdobju od zaključka VII. kongresa do danes, na drugi strani pa bo sprejel nove smernice za oblikovanje naše dejavnosti za bodočih nekaj let. Pomembnosti tega dogodka se prav gotovo vsi dobro zavedamo, prav pa bi tudi bilo, da se na dogodek vsi člani zveze komunistov temeljito pripravimo. Pripravimo predvsem zato, ker tako, vse dogajanje v naši socialistični družbi, tudi delo v zvezi komunistov ne oblikujejo posamezniki, niti kakršnekoli skupine, temveč vse članstvo. Prav vsi smo dolžni, da pripravljene materiale preštudiramo in jih objektivno ocenimo.

Seveda pa smo v tem trenutku dolžni storiti še več. S povečano aktivnostjo, z animacijo prav vseh članov, z organizacijo nekaterih akcij tik pred in med kongresom, nenazadnje pa tudi s tem, da bomo poskrbeli, da bo v času kongresa naš kraj svečano okrašen, moramo in bomo dali priznanje pomembnosti VIII. kongresa.

Tudi hrastniški komunisti smo pravočasno pričeli s pripravami na ta dogodek in lahko trdimo, da smo, sicer ponekod bolj, ponekod manj temeljito, opravili tiste naloge, ki smo si jih v programu zadali.

Pričetek priprav sega pravzaprav v zadnje mesece preteklega leta, ko so vse osnovne organizacije opravile svoje volilne konference. Na teh konferencah smo v osnovnih organizacijah pregledali svoje delo zadnjih dveh let, ga kritično ocenili ter seveda tudi

postavili osnovne smernice za delo v bodoče. Ker je bila ocena kvalitete teh konferenc osnovnih organizacij že podana na občinski volilni konferenci, je danes ne bi ponavljal.

Na občinski volilni konferenci smo temeljito pregledali vse dosedanje delo in na osnovi tega dela je komite občinske konference predlagal temeljna izhodišča predkongresne aktivnosti zveze komunistov v občini. V teh izhodiščih so zelo natančno in konkretno nakazale akcije, katere je potrebno realizirati v tem času. Ta izhodišča je obravnavala občinska konferenca ZKS dne 16. februarja letos in jih v celoti potrdila.

Predkongresno aktivnost bi lahko razdelili predvsem na 4 področja, in sicer:

1. Študija in obravnava materialov za VIII. kongres ZKS in XI. kongres ZKJ ter študija knjige E. Kardelja: Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja.

2. Izvedba specializiranih razprav.
3. Idejnopolično usposabljanje članstva.
4. Organizacija akcije Komunist na temo:

— Človek, znanje, produktivnost

— Družba in knjiga

— Glasilo Komunist pred kongresom

V teh poglavjih je praktično v celoti zajeta vsebina »izhodišča predkongresne aktivnosti«. Skupno s komisijo za oblikovanje programa za Teden Komunist je bil izdelan detajlni program akcij, opremljen z roki izvedb in imeni tistih, ki so neposredno odgovorni za izvedbo. Ta načrt je bil dostavljen vsem odgovornim in predvideva naloge vse do konca junija, to je do zaključka XI. kongresa ZK Jugoslavije.

I.

Nekatere osnovne organizacije so že takoj po volilni konferenci pristopile k obdelavi študije E. Kardelja. Iz poročil, ki so bila dostavljena, lahko zaključimo, da ta obravnava poteka kvalitetno, saj se obdeluje bolj ali manj postopoma s poglobljenim obravnavanjem ter aplikacijo na dejansko stanje v našem kraju. Takoj po sprejemu osnutkov omenjenih materialov se je usmerila pozornost na leto. Predvsem je bila pozornost usmerjena v obravnavo resolucije ter spremembam in dopolnitvam statuta ZKS.

V ocenjevanju kvalitete razprav po posameznih osnovnih organizacijah moramo ugotoviti kakor že mnogokrat, da so nekatere osnovne organizacije pristopile k akciji z vso odgovornostjo, da je bila tudi priprava izvedena solidno in zato tudi kvaliteta v razpravi dobra. Seveda pa so nekatere druge OO posvetile pripravam premalo pozornosti, zato so tudi zaključki teh bolj ali manj formalni.

Vsebinsko je potekala razprava v organizacijah zelo različno, odvisno od okolja, v katerem posamezne OO delujejo. Tako so OO na področju KS obravnavale predvsem teze, ki govorijo o stanovanjski problematiki, o delovanju samoupravnih interesnih skupnosti, izobraževanju, delegatskemu sistemu ter seveda odnosih v krajevnih skupnostih, medtem ko so OO v združenem delu usmerile pozornost predvsem rezultatom in pomanjkljivostim pri izvajanju ZZZ, planiranju v TOZD, medsebojnimi odnosom posameznih TOZD do drugih, odnosom svobodne menjave dela med TOZD materialne proiz-

vodnje in družbenih dejavnosti; obravnavali so problematiko izvoza in drugo.

Predvsem je značilna ugotovitev, da vendarle, predvsem v OO s področja OZD, predstavlja še vedno osnovno pomanjkljivost pomanjkljivo informiranje. Informacije, katere delavec danes dobiva so ali preskromne, orientirane samo na skope obrazložitve na zbirih delavcev, če pa so podane v materialih, pa nivo in razlaga ni dostopna večini delavcev. Prav ta odstopanja pa povzročajo konflikte, nesporazume in včasih tudi slabo voljo pri delavcu.

Precej pozornosti je bilo usmerjeno tudi v spremembe v statut, katere se predlagajo. Predvsem so se postavljala vprašanja umestnosti razširitve kroga predlagateljev za članstvo v ZK. Ali je primerno, da je predlagatelj lahko tudi oseba sama? V celoti je bil podprt predlog, da se vloga konferenc poveča, da postane le-ta kreator politike v občini, da pa je komite le izvršilni organ, ki operativno deluje med dvema konferenca. Zelo različne pa so bile ocene organizacijske spremembe t. j., da ostane stalna, direktna vez le OO in občinski komite, in da komiteji in sveti pri DO ali večjih KS obdržijo le občasno funkcijo v obliki problematskih konferenc. Pojačati je treba tudi aktivne ZK v SIS.

Seveda so to le bistvene pripombe, tiste, ki so skupne več OO. Smatram, da bi navajanje vseh to oceno preobremenjevalo. Vsekakor pa velja, da so se člani ZK v Hrastniku vendarle v pretežni večini seznanili s predlogom dokumentov in ga tudi ocenili.

Ob koncu velja še posebej poudariti, da se ti materiali niso obravnavali le v ozko zaključnih krogih članov zveze komunistov, temveč so o njih razpravljali tudi v SZDL, sindikatu in drugih DPO.

II.

Za oblikovanje specializiranih razprav smo predvideli prvotno 5 tematskih področij, za katere smo smatrali, da so za nas najbolj aktualne. Po koordinaciji pri RK ZKS smo ugotovili, da se nekatere teme prekrivajo s predvidenimi razpravami na nivoju Revirjev, zato smo se odločili za izvedbo naslednjih:

1. Delavec v TOZD, njegova vloga pri oblikovanju dela, zagotavljanju in delitvi dohodka ter izvajanju gospodarske stabilizacije;

2. z večjo skrbjo za delavca, s hitrejšim in boljšim reševanjem njihovih stanovanjskih in zdravstvenih problemov, z ureditvijo otroškega varstva, prispevamo k boljšim rezultatom združenega dela;

3. vestno in aktivno delovanje delegatov v skupščinskem sistemu je osnovni pogoj nadaljnjega razvoja naše skupnosti.

Seveda smo razprave usmerili v tiste sredine, za katere je tematika najbolj pereča in aktualna.

Prva tema je bila usmerjena v Steklarno Hrastnik, o kateri pa posebej poročamo na drugem mestu.

Druga tema je bila usmerjena na področje KS — zgornji del, vabljeni pa so člani komisije za socialno varstvo, zavarovanje in zdravstvo pri komiteju OK ZKS, sekretarji nekaterih OO v KS, člani sekretariata OO ZK v VVZ ter komunisti v zdravstvu in SSS, predstavniki DPO v občini ter člani IS, zadolženi za ta področja.

Po zelo plodni razpravi so bili izpostavljeni predvsem naslednji zaključki:

● zdravstvo je v občini relativno dobro organizirano in trenutno ni čutili večjega pomanjkanja zdravnikov. Zaskrbljujoča pa je fluktuacija, saj se je v 12. letih izmenjalo kar 18 zdravnikov. Sprejet je bil zaključek, da se skuša analizirati vzroke teh odhodov, in tiste, na katere je mogoče vplivati, tudi opraviti.

● Sicer so izostanki z dela v občini nadpovprečni, glede na regijo, vendar to ni zaskrbljujoče, ker je značaj in struktura zaposlenih v občini specifična (rudarstvo, bazična industrija, težki pogoji dela).

● Potrebno je več sodelovanja s samoupravnimi organi v TOZD in večji vpliv družbenega dela, predvsem pri preventivi.

● Prostorska problematika v zdravstvu bo rešena v začetku prihodnjega leta z dograditvijo ZD, katerega izgradnja zaenkrat ni problematična.

● Na področju stanovanjske problematike je treba čimprej zagotoviti potreben minimalni fond stanovanj. Analize kažejo, da z ozirom na planirani priliv ter zastarelost in neprimernost nekaterih starih hiš to ne bo mogoče storiti do leta 1985. V bodoči stanovanjski izgradnji naj se k investiciji pritegne še druge investitorje, ki bi v strnjeni blokovni gradnji v spodnjih prostorih gradili ustrezne lokale.

● Vzpostaviti je treba red pri zaposlovanju delavcev, oziroma jim zagotoviti vsaj minimalne pogoje za gradnjo potrebnih samskih domov.

● Nujno je treba tudi ugotoviti upravičenost, da živi po en stanovalec v stanovanjih z velikostjo nad 60 m² (približno 60 primerov v občini, na drugi strani po 6 ljudi v sobi, manjši od 20 m²).

● Tudi v otroškem varstvu predstavlja trenutno največji problem prostorska utesnitve, saj vrtec na Rudniku že danes za skoraj 100 % presega normativno število otrok, pri tem pa niti kvaliteta teh prostorov ne ustreza. Zato je bil sprejet zaključek, da se čimprej pripravi analiza izpolnjevanja srednjeročnega programa razvoja občine in se ugotovi realnost izgradnje novega objekta iz 1 % prispevka za negospodarske investicije. V kolikor to ne bi zadoščalo, se pristopi k proučitvi umestnosti uvedbe krajevnega samoprivevka.

Tretja tema je bila usmerjena v SIS, vabljeni pa so bili delegati starega in novega mandata, sekretarji OO ZK, člani komiteja OK ZKS, komunisti v centru SIS ter predstavniki DPO v občini. Iz razprave, v kateri so sodelovali skoraj vsi navzoči, je mogoče zajeti tele zaključke:

● da bodo imeli delavci možnost vpliva in vpliva na oblikovanje in spremljanje dogajanj na vseh ravneh samoupravnih in dohodkovnih odnosov, je nujno potrebno prilagoditi sistem obveščanja;

● predvsem v KS in nekaterih OZD je treba rešiti organizacijske, materialne in tehnične pogoje za delo delegacij;

● vzpodbuditi je treba delegacije združenega dela in delegacije KS, da bodo skupna vprašanja reševale skupaj predvsem takrat, kadar gre za splošni družbeni interes. Prav tako naj bi se o problemih, ki so skupnega pomena za DO, konzultirale med seboj delegacije v organizacijah združenega dela s sodelovanjem vseh samoupravnih organov, predstavnikov DPO in poslovnih organov;

● nujno je treba spoštovati določila ZZD v vseh sredinah delovanja delegatskega sistema, ki govori o tem, da je potrebno delavcu omogočiti prosti čas takrat, kadar opravlja funkcijo delegata;

● zagotoviti dobre in uporabne informacije o vseh vprašanih obravnava, tako v občinski skupščini kot skupščinah SIS preko skupnega informativnega biltena;

● nadaljevati je treba s stalnim usposabljanjem delegatov, da bodo kvalificirano opravljali svoje naloge.

III.

Na področju idejnopolitičnega izobraževanja smo v prvih dveh mesecih zajeli predvsem naslednje oblike:

1. V mesecu januarju, neposredno po volilni konferenci, smo se odločili za organizacijo seminarja za novoizvoljene sekretarje OO. Seminar je trajal 18 ur in so se ga udeležili pretežno vsi vabljeni. Tema je bila namenjena predvsem novim vodstvom, njihovi vpeljavi v politično delo ter aktualnim temam v času priprav na kongres (zakon o združenem delu, študija E. Kardelja, priprave na volitve in drugo).

2. V februarju je pričela z delom dopisna šola marksizma. To obiskuje 24 slušateljev, ki so razdeljeni v 3 skupine. Šola je zelo solidno pričela z delom ter dobro napre-

duje. V svojem programu zajema predvsem:

- temelje marksizma,
- razvoj delavskega gibanja in socialistične revolucije v Jugoslaviji,
- študijo E. Kardelja,
- mednarodni odnosi in nekatera druga področja političnega izobraževanja.

3. Skupno z RK ZKS ter študijskim centrom v Trbovljah je v teku tudi 3-mesečni seminar za proizvodne delavce — člane ZK. Ta seminar je namenjen predvsem delavcem iz neposredne proizvodnje, njegov smoter pa je, da slušatelji pridobijo trajno uporabno znanje in sposobnosti za praktično družbenopolitično delo. Seminar zajema skraćeno snov srednje politične šole in predstavlja istočasno tudi predpripravo za bodoče slušatelje te šole. Iz naše občine ga obiskuje 6 slušateljev iz vseh večjih DO.

Seminar je strnjen in traja 3 mesece po 5 delovnih dni na teden.

IV.

Na akcijo glasila Komunist smo se želeli letos še posebej pripraviti. To pa zato, ker poteka v naši občini prav v tednu od 25. do 31. III., to je neposredno pred pričetkom kongresa. Akcijo je pripravila posebna komisija, deli pa se v 3 dele:

V prvem delu gre predvsem za približanje DO občanom. Občani naj bi dobili možnost, da se seznanijo z obstoječim stanjem v DO, z njihovimi problemi in tudi z načrti za bodočnost z razvojnimi programi. V ta namen so v Steklarni, TKI, Sijaj in Jutranjki, en dan omogočili občanom ogled svojih proizvodnih prostorov in razlago procesov, jih seznanili z dosežki lastnih razvojnih oddelkov in eventualnimi inovacijami ali patentih svojih delavcev. O takih dosežkih bodo s pomočjo slikovnega materiala na panojih obveščeni tudi drugi občani. V drugem delu pa bodo v KS izvedli akcijo o varstvu in olepšanju okolja.

V Tednu Komunistu bo pripravljena razstava s koticami Komunist in marksistične literature, tovarniških in šolskih glasil, fotografij srečanj s pisatelji, in originalnih pisem slovenskih književnikov in družbenopolitičnih delavcev. Po KS bodo razstave družboslovne literature, v okviru akcije »3000 knjižnic do kongresa« bo centralna knjižnica vzpostavila kontakt z DO in skupno z njimi uredila zasetke tovarniških knjižnic. Te naj bi bile urejene tako, da bodo čim bolj dostopne delavcem, tako prostorsko, kakor tudi po enostavnosti postopka izposojanja. Posebej pa je pomembna akcija zbiranja knjig za koroške Slovence, v katero se vključijo širok krog občanov.

Z akcijo »glasilo Komunistov pred kongresom« želimo čim bolj neposredno seznaniti širok krog občanov o poteku in zaključkih VIII. kongresa. Potekala bo v obdobju med obema kongresoma v obliki razgovorov komunistov z udeleženci kongresa. Predvsem pa načrtujemo, da bi v tem času sprejeli v ZK večje število mladih.

Oceno te akcije je sicer težko podati, ker se bo njeno izvajanje šele pričelo, vendar že lahko trdimo, da vsaj programsko zajema zelo široko področje aktivnosti. Predvsem prvi del zajema področje, kateremu smo do sedaj posvečali veliko pozornosti. Priprave na te prireditve potekajo v redu in upam, da bodo akcije v celoti uspele.

Za zaključek pa naslednje. Danes ko stojimo tik pred pričetkom za nas najpomembnejšega dogodka v tem letu, moramo ugotoviti, da smo na to pripravljene. Lahko ugotovimo, da je velika večina članov ZK v OO dojela veličino in pomembnost tega kongresa in da bo tako ne le uspešno zasledovala njegov potek, ampak tudi takoj pričela z uresničevanjem sprejetih zaključkov. To pa je najpomembnejše.

Ta začasna ocena je bila sprejeta na 3. seji občinske konference ZKS dne 23. 3. 1978, podal pa jo je sekretar komiteja OK ZKS Pergar Marjan.

PREDLOG RESOLUCIJE ZA VIII. KONGRES ZK SLOVENIJE

Z uresničevanjem stališč in sklepov VII. kongresa Zveze komunistov Slovenije in X. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije ter ustave, ki so izraz kontinuirane revolucionarne preobrazbe družbenoekonomskih in družbenopolitičnih odnosov v naši družbi, posebej tudi jasne platforme, sprejete na 21. seji predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije in 29. seji centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, so delavski razred in delovni ljudje Socialistične republike Slovenije z zavzetostjo vseh socialističnih in samoupravnih sil storili pomemben korak naprej pri zagotavljanju odločujočega položaja in vloge v razvoju družbene skupnosti in uresničevanju svojih zgodovinskih in konkretnih interesov. Odstranili smo že mnoge elemente enostranskega ter ekonomsko in družbeno škodljivega materialnega razvoja v preteklosti ter dosegli pomemben napredek pri razvijanju materialnih in duhovnih sil ter pri zmanjševanju razlik v družbenem in gospodarskem razvoju posameznih območij Slovenije.

Na tej podlagi smo uveljavili večjo solidarnost, zagotovili večjo socialno varnost delovnih ljudi, razširili možnosti osebnega in družbenega razvoja ter poglobili vsebino in dostopnost izobraževanja in kulturnega življenja. Uveljavljajo se procesi svobodne menjave dela delavcev iz materialne proizvodnje z delavci v družbenih dejavnostih.

V tem obdobju se je vnovič izpričala neogibnost samoupravnega sporazumevanja, s katerim delavci in delovni ljudje na podlagi svojih avtentičnih interesov in potreb, v medsebojni povezanosti, odvisnosti in odgovornosti, oblikujejo in uresničujejo svoje neposredne, skupne in splošne družbene interese.

V medkongresnem obdobju smo utrdili enotnost in enakopravnost narodov in narodnosti Jugoslavije ter zagotavljali ustvarjalno in enakopravno urejanje vprašanj skupnega življenja in razvoja.

Razkorak med ustavnim družbenoekonomskim položajem delavca, delovnega človeka in občana ter možnostjo, da delavec s svojo samoupravno in politično organiziranostjo

sam ustvari pogoje za njegovo praktično uresničevanje, vsekakor že obstaja. Soočeni smo s pojavi neodločnosti, omahovanja, oportunističnega čakanja in s podobnimi ovirami v družbeni preobrazbi. Ponekod se pojavljajo zadržki in odpori zoper uveljavljanje nove kakovosti dohodkovnih odnosov, ki imajo svoj družbeni izvor v nerazumevanju in konservativnem odnosu do družbenih sprememb, ki bistveno posegajo v same temelje oblikovanja družbenoekonomske biti delavca, v njegov položaj in vlogo v združenem delu. So okolja, kjer se le počasi osvobajajo podložnosti že preseženim ekonomskim kategorijam, pravnim institutom in institucijam, raznim tehnorganizacijskim modelom in doktrinom, še posebej pa enostranskem normativističnem pristopu, ki zastavlja družbenoekonomsko vsebino samoupravnih oblik in rešitev. Ni malo takšnih, ki mislijo, da je za vse težave samoupravljanja krivo zgolj neznanje delavcev, pri tem pa ne vidijo ali nečejo videti pravih vzrokov zanj ter pogojev, ki so za krepitev družbene moči delavcev neogibno potrebni. To terja od organiziranih vodilnih subjektivnih sil družbe z zvezo komunistov na čelu, da se usposablja za socialistično akcijo delavskih in ljudskih množic, za učinkovito demokratično razpletanje protislovij, v katerem bodo načine, oblike in sredstva idejnopolitičnega dela prilagajale vsakokratnim družbenim razmeram ter zahtevam in potrebam spreminjanja razmerja družbenih sil in prid silam socializma in napredka.

Pred nami je obdobje, v katerem moramo odločno nadaljevati družbeno preobrazbo. Temeljni namen in cilj sleherne družbene akcije komunistov in drugih subjektivnih sil mora biti ustvarjanje nove družbenoekonomske kakovosti v objektivnem položaju delavca v združenem delu, tako v proizvodnji in celotni družbeni reprodukciji, kakor v vseh odnosih v družbi. Le tako bomo zagotavljali družbeno neodtujljivost pogojev in rezultatov dela od delavca v združenem delu kot temeljnega kamna njegove družbene osvobo-

ditve. Tako bomo ustvarjali tudi družbenoekonomsko podlago, ki bo omogočala, da se bo delavcev prevladujoči vpliv razširil na vse odnose in vse sestavine odnosov v proizvodnji in celotni družbeni reprodukciji, s tem pa tudi v vsej družbi.

Doseženi rezultati v utrjevanju vloge in položaja delavca in pri uveljavljanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v združenem delu in celotni družbeni terjajo nadaljnji razvoj, poglobljanje in izpopolnitev političnega sistema, v katerem bo delavec — samoupravno združen in povezan z drugimi delovnimi ljudmi v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih — nosilec vseh odnosov in oblik socialistične samoupravne demokracije.

Delavčevo odločanje z osebnim izjavljanjem je temelj sistema. Na njem gradimo in razvijamo delegatska razmerja kot samoupravni način upravljanja splošnih družbenih zadev. Cilj poglobljanja delegatskega sistema je najširša aktivizacija ljudskih množic v novih demokratičnih oblikah izražanja, usklajevanja in uresničevanja njihovih interesov. Za doseganje teh ciljev bomo aktivni pri dograjevanju in razvoju vseh institucij političnega sistema socialistične samoupravne demokracije.

Uresničevanje revolucionarnih nalog v razvoju političnega sistema pogojuje in zahteva bogatitev oblik delovanja zveze komunistov in drugih družbenopolitičnih organizacij na področju uresničevanja in razvoja vseh institucij političnega sistema. Zato moramo komunisti dograjevati oblike in metode svojega delovanja ter s tem zvezo komunistov kot celoto učinkoviteje vključevati v stalno akcijo za poglobljanje socialistične samoupravne demokracije. Tudi v drugih družbenopolitičnih organizacijah moramo komunisti z razvojem novih oblik demokratičnega izražanja in soočanja interesov zagotavljati uresničevanje njihove vloge v političnem sistemu.

Učinkovita obramba in varovanje socialističnih samoupravnih pridobitev sta neločljivo povezani z razvojem družbenoekonomskih in političnih odnosov. Splošna ljudska obramba in družbena samozaščita sta jamstvo in sestavina uveljavljanja in varovanja socialistične samoupravne demokracije in družbenopolitičnega sistema. Uresničevati ju moramo tako, da bodo njuni nosilci dosledno delovni ljudje in občani, organizirano povezani v samoupravnih in družbenopolitičnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in društvih. V družbeno samozaščito in obrambne priprave moramo vključiti delovne ljudi in občane v sleherni vasi, zaselku, krajevni skupnosti, organizaciji združenega dela in ustanovi. To mora biti stalna naloga družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov in društev ter zlasti organizacij in vodstev zveze komunistov, ki je odgovorna za politično dejavnost in celotno aktivnost na tem področju.

Družbena samozaščita in splošna ljudska obramba morata postati množično ljudsko gibanje, ki bo z močjo zavestno organiziranih ter za zaščito in obrambo usposobljenih delovnih ljudi in občanov učinkovita obramba in zaščita našega razvoja. Njuna vsebina mora izhajati iz temeljev in vrednot socialistične samoupravne ureditve, v kateri delovni ljudje in občani neposredno odločajo o delovnih in življenjskih pogojih in rezultatih svojega dela ter jih tudi branijo in varujejo.

S stalnim prizadevanjem za boljše gospodarjenje, za medsebojno dohodkovno povezanost organizacij združenega dela ter njihovo skupno načrtovanje, moramo ustvarjati vse pogoje za dosledno uresničitev sprejetih ciljev in nalog družbenega razvoja v tem srednjeročnem obdobju. Posebno pozornost moramo posvetiti uresničevanju prednostnih nalog in ciljev razvoja, posebej tistih, pri katerih ne dosežemo zadovoljivih rezultatov.

Pravočasno moramo začeti z oblikovanjem nalog in ciljev družbenega ter gospodarskega razvoja za naslednje srednjeročno obdobje.

PREGLED GIBANJA ČLANOV ZKS V OBČINI HRASTNIK MED VII. IN VIII. KONGRESOM ZKS

Splošni pregled gibanja članstva v obdobju 1974—1977.

Število članov ZKS v občini se je povečalo od 624 članov v začetku leta 1974 na 817 konec leta 1977, ali za 30 %.

V medkongresnem obdobju je bilo sprejetih 270 novih članov, hkrati pa je prenehalo članstvo 25 članom ZKS (zaradi izključitve, črtanja in samovoljnega izstopa).

V Zvezi komunistov v občini je bilo ob koncu leta 1977 591 moških ali 63 % in žensk 266 ali 27,7 %. Starih do 27 let je bilo 194 ali 23 %. Delavcev je bilo 472 ali 57,9 %.

Število novosprejetih članov ZK	leto:	število sprejetih
	1974	72
	1975	73
	1976	66
	1977	59

Novosprejeti člani po strukturi	1974	1975	1976	1977
— delavci (NK, PK, KV, VK)	49	47	46	33
— z nižjo izobrazbo	1	4	4	2
— s srednjo izobrazbo	11	12	9	17
— z višjo in visoko izobrazbo	4	10	6	7
— ostali (dijaki, študentje)	7	—	1	—
	72	73	66	59

Novosprejeti po letih starosti, od tega mladih do 27 let

Leto	Število sprejetih	Od tega mladih do 27 let
1974	72	55
1975	73	43
1976	66	40
1977	59	23

Od skupnega števila novosprejetih 270, je mladih 161 ali 59 %.

je. Z novo kakovostjo v uveljavljanju samoupravnega družbenega planiranja moramo zagotoviti nadaljnji gospodarski, socialni in prostorski razvoj v tem obdobju, v pogojih večje medsebojne usklajenosti pri uresničevanju vseh interesov in ciljev naših delavcev in delovnih ljudi, ob povečani skrbni za ohranjanje in razvijanje vseh prvin zdravega življenjskega okolja.

Te cilje moramo doseči predvsem na temelju večjega ustvarjenega dohodka, dosežnega s povečano produktivnostjo dela, z nadaljnjim prizadevanjem za pospešeni razvoj proizvodnje energije, hrane in prometne infrastrukture, z zagotavljanjem potrebnih surovin na dolgoročnih in ekonomsko smotrih temeljih, z modernizacijo in prestrukturiranjem predelovalne industrije ter načrtnim zaposlovanjem, vse v čim bolj uravnoteženih odnosih ponudbe in povpraševanja in stabilnejših pogojih gospodarjenja ter v načrtno usmerjenih in obvladovanih ekonomskih odnosih s tujino, posebej s poglabljanjem gospodarskega sodelovanja z deželami v razvoju ter s krepitvijo lastne odgovornosti za izboljšanje plačilnega in devizno-bilančnega položaja Slovenije v Jugoslaviji.

Na temelju samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov bomo krepili in utrjevali vlogo in položaj Slovenije v Jugoslaviji in v svetu. Prizadevali si bomo, da bo Socialistična republika Slovenija skupaj z drugimi republikami in avtonomnimi pokrajinama ustvarjalno in enakopravno razvijala in bogatila prakso reševanja vprašanj skupnega pomena. S tem bo konkretno prispevala h krepitvi in utrjevanju enakopravnosti naših narodov in narodnosti ter h krepitvi njihove polne odgovornosti tako za lasten razvoj in nacionalno uveljavitev kot tudi za napredek celotne jugoslovanske skupnosti in v tem okviru še posebej tudi za razvoj manj razvitih republik in avtonomne pokrajine Kosovo.

Zveza komunistov Slovenije bo skladno s privrženostjo Jugoslavije načelom nevtrščne politike spodbujala praktično povezovanje in sodelovanje vseh samoupravnih in družbenih organov z nevtrščenimi in drugimi deželami v razvoju. To usmeritev bomo uresničevali ne le s povečanjem obsega sodelovanja, temveč predvsem z utrjevanjem njegovih dolgoročnih temeljev, z uveljavljanjem višje kakovosti tega sodelovanja na ključnih področjih gospodarskega in duhovnega življenja.

Zveza komunistov Slovenije bo tudi v prihodnje posvečala posebno pozornost uresničevanju ustavnega položaja italijanske in madžarske narodnosti in njihovih pripadnikov kot tudi pravic pripadnikov etničnih skupin. Podpirala bo vsestransko sodelovanje organizacij in skupnosti matičnega naroda z našimi izseljenci v tujini. Posebno skrb bo posvečala našim zdomcem, začasno zaposlenimi v tujini, predvsem pa ustvarjanju možnosti za njihovo vrnitev v domovino.

Razvoj socialistične samoupravne demokracije in uveljavljanje odločilnega vpliva delavskega razreda ter delovnih ljudi na vse tokove družbene reprodukcije in samoupravljanja, sta neposredno povezana z uveljavljanjem avantgardne vloge zveze komunistov kot zavestne organizirane ustvarjalne sile, ki deluje na temelju marksistične teorije družbenega razvoja in marksistične analize socialističnih prizadevanj v svetu ter teorije in prakse našega socialističnega samoupravnega razvoja.

Zveza komunistov mora v razviti socialistični samoupravni demokraciji kot avantgarda delovati tam, kjer se delavski razred v demokratičnih odnosih bojuje za uveljavljanje svoje vloge, za uresničitev svojih pravic in odgovornosti, da je nosilec oblasti in odločanja o pogojih in rezultatih dela. Ta boj poteka v krajevnih skupnostih, v združenem delu, delegacijah in skupščinah družbenopolitičnih ter interesnih skupnosti, v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah ter društvih, to pa je tudi boj vseh drugih dejavnikov oblikovanja socialistične zavesti. Tu mora zveza komunistov z akcijo delavskih in ljudskih množic uveljaviti celoto interesov delavskega gibanja, ki vodijo v naših razmerah k osvobajanju dela in človeka.

Delegatski sistem je temeljni prostor za delovanje zveze komunistov. To zahteva, da se bo zveza komunistov prek svojih voljenih delegatov, delegacij zveze komunistov in komunistov kot posameznikov ustvarjalno, organizirano in enakopravno vključevala v vse procese pri nastajanju odločitev — od pobude do izbire problemov, priprave in demokratičnega sprejemanja odločitev — in s tem uveljavljala svoj vpliv in javno odgovornost v skupščinskem sistemu. Komunisti-delegati morajo na temelju stališč, ki so oblikovana v zvezi komunistov, po najširši demokratični razpravi v delegatski bazi in delegacijah, delovati v skupščinah in delegacijah z močjo znanja, opirana na objektivno informacijo in z bojem zanjo, z upoštevanjem mnenj in stališč delavcev in občanov ipd.

Družbenopolitične organizacije bomo s svojim delom in prizadevanji utrjevali in razvijali kot posebne oblike interesnega organiziranja delovnih ljudi in občanov, ki se vanj povezujejo zato, da bi na temelju političnega programa razvoja družbe, ki ga je v temeljnih izhodiščih opredelila zveza komunistov, skupaj organizirano spreminjali družbeno-ekonomske odnose in politične razmere svojega življenja.

Demokratični okviru socialistične zveze razširjajo zvezi komunistov prostor za povezovalne z drugimi subjektivnimi silami. V enotni idejnopolični akciji znotraj socialistične zveze imajo komunisti možnost in dolžnost, da idejnopolično usmerjajo njihovo delovanje.

Zveza komunistov se izreka, kot vedno doslej, za svobodo veroizpovedi, izhajajoč iz tega, da je religijski ali ateistični svetovni nazor zasebna stvar človeka in stvar njegove osebne svobode. Hkrati se bo skupaj z množicami vernikov, ki so v veliki večini vključeni v razne oblike samoupravljanja in politično organizirani v socialistični zvezi, bojevala proti vsem zlorabam cerkve in vere ter njenemu spreminjanju v sredstvo protisocialističnih in protisamoupravnih sil.

V načrtovanju ciljev in smeri socialističnega razvoja ter v akcijah za uresničevanje teh ciljev in smeri socialističnega razvoja ter v akcijah za uresničevanje teh ciljev, je marksistična teorija nepogrešljivo vodilo Zveze komunistov Slovenije. Na njej gradi Zveza komunistov Slovenije svojo analizo današnjih protislovij razvoja in išče pot za njihovo praktično usmeritev in svoj pogled v jutrišnji dan.

Negotovati moramo razvoj znanstvene razprave in kritike ter se bojevati za obravnavo temeljnih problemov znanosti in njene družbene funkcije. V zvezi komunistov bomo skrbeli za akcijsko usposabljanje članstva tudi v ustreznim študijem marksistične misli, razvijali bomo sistem idejnega in ideološkega dela ter si prizadevali za poglobljanje marksistične vsebine v sistemu vzgoje in izobraževanja na vseh stopnjah.

Doseči moramo, da se bosta tok marksističnega znanstvenega in teoretičnega snovanja ter tok revolucionarne preobrazbe nenehno opajala in povezovala med seboj, da bodo dosežki znanstvene misli marksizma sproti prehajali v zavest najširših množic, nosilcev stalnega revolucionarnega preoblikovanja naše družbe in da bodo potrebe revolucionarne akcije sproti postajale vsebina znanstvenega in raziskovalnega dela, da bo današnja kriza kapitalizma in meščanske civilizacije ter živa potreba človeštva po vzpostavitvi nove civilizacije še bolj kot doslej predmet naše marksistične znanosti in teoretskega usposabljanja, da se bomo tako bojevali tudi za novo kulturo in vrednote.

Z usklajenim delovanjem vseh družbenopolitičnih dejavnikov je treba zagotoviti, da bodo delavci in delovni ljudje resnično vplivali na oblikovanje programov dela družbenih dejavnosti in na njihov razvoj. To je pogoj, da bodo delavci celoviteje odločali o ustvarjanju, pridobivanju, razporejanju, združevanju in porabi dohodka za skupne in splošne potrebe v skladu s svojimi potrebami in odločitvami o razporejanju dohodka za razvoj materialnega temelja svojega dela in rezerve.

Zveza komunistov si bo prizadevala, da bomo s hkratnim obravnavanjem vseh potreb dosegli izostreno obravnavanje, izbor ter oblikovanje jasno opredeljenih prednostnih ciljev in nalog. Tako bo delavec lahko uresničeval in uveljavljal svojo skrb in odgovornost za racionalno gospodarjenje v svoji temeljni organizaciji združenega dela in v celotni družbeni reprodukciji.

Za uresničevanje teh usmeritev se mora v procesu samoupravnega planiranja uveljaviti praktični pomen strukturiranja dohodka in čistega dohodka, ki delavcu zagotavlja možnosti za celovito odločanje o pogojih ustvarjanja in pridobivanja dohodka ter njegovega življenja in ustvarjanja.

Zagotoviti moramo večjo odgovornost za dosledno uresničevanje samoupravno sprejetih nalog, ciljev in obveznosti, zapisanih v družbenih planih ter zagotavljanje stalno in sprotno ocenjevanje tega, kako v sleherni samoupravni organizaciji in skupnosti dosega cilje, opredeljene s planom. Pri oblikovanju in uresničevanju družbenih planov, sporazumov in dogovorov o njihovih temeljih, se bomo zavzemali za uveljavljanje sočasnosti planiranja, da bodo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela hkrati in celovito obravnavali vse svoje in skupne potrebe ter interese, opredeljevali prednostne naloge ter odločali o razporejanju celovitega dohodka za vse namene.

Delavci v združenem delu morajo kot nosilci planiranja v celoti uveljavljati svojo odločilno vlogo, položaj in odgovornost za celovito opredeljevanje vseh svojih interesov in potreb. Krepiti morajo svobodno menjava dela, samoupravno združevanje dela in sredstev ter na temelju skupnega prihodka, oziroma pridobivanja skupnega dohodka in samoupravnega, z družbenimi plani usklajenega razporejanja dohodka in razpoložljivih sredstev, zagotavljanje skladen in dinamičen gospodarski ter družbeni razvoj.

S sočasnimi in celovitimi razporejanjem dohodka v skladu z razpoložljivimi sredstvi ter cilji in nalogami, določenimi v družbenih planih, moramo onemogočiti porabo zunaj realnih možnosti razpoložljivega dohodka ter mimo skupno določenih prednostnih sprotih in razvojnih družbenih nalog. S takim razporejanjem ustvarjenega dohodka bomo zagotavljali usklajenost v odnosih družbene reprodukcije, kar je pogoj in glavni dejavnik povečevanja reproduktivne sposobnosti in akumulativnosti gospodarstva.

Zagotavljati moramo takšen obseg sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, ki bo — ob upoštevanju dogovorjene ravni zadovoljevanja delavčevih potreb — ekonomsko soodvisen od delovnega prispevka delavcev na temelju živga in minulega dela, povečanja produktivnosti dela in ustvarjenega dohodka ter planiranih razmerij v razporejanju dohodka in čistega dohodka za vse namene porabe. Uveljavljanje načela prisvajanja osebnih dohodkov po rezultatih dela bo tako prispevalo k povečanju produktivnosti dela in rasti osebnega standarda delovnih ljudi.

Delovni prispevek delavcev k povečanju dohodka temeljne organizacije združenega dela bomo ugotavljali na temelju obsega, kvalitete in drugih rezultatov njihovega tekočega in minulega dela, izraženih v pridobljenem dohodku. Še posebej se bomo zavzemali za to, da se v sistemu delitve po rezultatih dela dosledno uveljavi tudi sprotno ugotavljanje prispevka delavcev k povečanju dohodka na temelju upravljanja in gospodarjenja z minulim delom. Vso pozornost bomo posvečali ekonomskemu spodbujanju prizadevanj delavcev za inovacije, racionalizacije in druge oblike ustvarjalnosti. Z razvojem samoupravnega sistema pokojninskega zavarovanja moramo zagotoviti, da bo postala pokojnina odvisna od rezultatov tekočega in minulega dela delavca v vsej njegovi delovni dobi. Tako bomo hkrati utrjevali materialno in socialno varnost upokojencev.